

YÜKSEK ÖĞRETİM KURUMLARI SINAVI

TEMEL YETERLİLİK TESTİ (TYT)

Deneme 1

ADAYIN DİKKATİNE!

3D Mobil uygulamasını akıllı telefonunuza indirip işaretli alandaki karekodu okutarak deneme içerisindeki tüm soruların video çözümlerini izleyebilirsiniz.

SORU KİTAPÇIK NUMARASI

2 5 3 0 5 0 2 6

T.C. KİMLİK NUMARASI

ADI

SOYADI

SALON NO.

SIRA NO.

ADAYIN DİKKATİNE!

SINAV BAŞLAMADAN ÖNCE AŞAĞIDAKİ UYARILARI MUTLAKA OKUYUNUZ.

1. T.C. Kimlik Numaranızı, Adınızı, Soyadınızı, Salon Numaranızı ve Sıra Numaranızı, Soru Kitapçığı üzerindeki ilgili alanlara yazınız.
2. Soru Kitapçık Numaranız yukarıda verilmiştir. Bu numarayı cevap kâğıdındaki ilgili alana kodlayınız ve aşağıdaki ilgili alanı imzalayınız. Bu kodlamayı cevap kâğıdınıza yapmadığınız veya yanlış yaptığınız takdirde, sınavınızın değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu numaranın cevap kâğıdı üzerine kodlanmamasının, eksik veya yanlış kodlanmasının sorumluluğu size aittir.
3. Bu sayfanın arkasında yer alan açıklamayı dikkatle okuyunuz.

Adayın İmzası:

Soru Kitapçık Numarasını
cevap kâğıdındaki alana doğru kodladım.

DİKKAT!

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olan adaylar ve İmam Hatip Okulları öğrencileri/mezunları, Sosyal Bilimler Testi'nin ilk 20 sorusunu cevaplamakla yükümlüdür. Bu adaylar, bu testin 21-25. sorularını cevaplamayacaklardır. Bu adaylar, bu testin 21-25. sorularında işaretleme yapmış olsalar bile bu cevapları değerlendirmeye alınmayacaktır.

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alan adaylar, Sosyal Bilimler Testi'nin 16-20. sorularını cevaplamadan 21-25. sorularını cevaplayacaklardır. Bu adaylar, bu testin 16-20. sorularında işaretleme yapmış olsalar bile bu cevapları değerlendirmeye alınmayacaktır.

AÇIKLAMA

1. Bu kitapçıkta toplam **125 soru** bulunmaktadır.
Türkçe Testi : 40 soru
Sosyal Bilimler Testi : 25 soru
Temel Matematik Testi: 40 soru
Fen Bilimleri Testi : 20 soru
2. Bu sınav için verilen cevaplama süresi **165 dakikadır (2 saat, 45 dakika)**.
3. Bu testler puanlanırken, her testteki doğru cevaplarınızın sayısından yanlış cevaplarınızın sayısının dörtte biri çıkarılacak ve kalan sayı o bölümde ilgili ham puanınız olacaktır.
4. Kitapçığın sayfalarındaki boş yerleri müsvedde için kullanabilirsiniz.
5. Cevaplamaya, istediğiniz sorudan başlayabilirsiniz. Bir soru ile ilgili cevabınızı, cevap kâğıdında o soru için ayrılmış olan yere işaretlemeyi unutmayınız.
6. Bu kitapçıkta yer alan her sorunun sadece bir doğru cevabı vardır. Cevap kâğıdında bir soru için birden çok cevap yeri işaretlenmişse o soru yanlış cevaplanmış sayılacaktır. İşaretlediğiniz bir cevabı değiştirmek istediğinizde, silme işlemini çok iyi yapmanız gerektiğini unutmayınız.
7. Sınavda uyulacak kurallar bu kitapçığın arka kapağında belirtilmiştir.

1. Bu testte 40 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türkçe Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Atmosfer, bizi Güneş'in yüksek radyasyonundan koruyan, gece-gündüz arasındaki sıcaklık ---- dengeleyen, yeryüzünden yayılan ısıнын uzaya kaçmasını engelleyen ve hava olaylarının ---- neden olan bir hava katmanı.

Bu cümlede boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) geçişini – belirmesine
- B) etkileşimini – yaşanmasına
- C) değişimini – oluşmasına
- D) yükselişini – kesilmesine
- E) artışını – gelişmesine

2. Hayat, bizi birçok işi aynı anda idareye zorluyor. İş yerinde verilen görevleri istenen şekilde yerine getirmek, evde düzgün bir ebeveyn olmak akla ilk gelenler. Bu durum, kimi zaman önümüzde duran apaçık bir gerçeği görmede, kolay bir problemi çözmede zorlanmamıza neden olur. Âdeta bir akıl tutulması yaşarız; bu, bir müddet kendimize zaman ayırmamız gerektiğinin işaretidir.

Bu parçadaki "akıl tutulması" sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gerçeğin benimsenmesi
- B) İradenin tutarsız hâle gelmesi
- C) Düşünme yetisinin kaybolması
- D) Kuralların unutulması
- E) Beynin etkinliğini yitirmesi

3. • **parça:** Bir bütünden kopma, kırılma, yırtılma vb. yoluyla ayrılmış bölüm, lime.
- **lezzet:** Ağız yoluyla alınan tat.
- **yükseltmek:** Yüksek bir düzeye getirmek, geliştirmek.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "parça, lezzet, yükseltmek" sözcükleri belirtilen anlamlarını karşılayacak şekilde kullanılmıştır?

- A) Çorak bir toprak parçasından yıllar sonra lezzeti unutulmaz meyveler veren ağaçların yetişmesi benim de çalışma azmimi iyice yükseltmeye yetmişti.
- B) Kabak parçalarının yem ile karıştırılmasıyla oluşturulan bu karışım, ineklerin süt verimliliğini yükselttiği gibi, süttten elde edilen peynir ve tereyağının lezzetini de artırır.
- C) Bu şiir parçasından aldığım lezzetin moralimi bu derece yükselteceğini hiç düşünmemiştim.
- D) Lezzet açısından çok önem verdiğim bazı yemeklerin beğenilen bir parça eşliğinde servis edilmesi, yemeklerin değerini yükseltecek yerde düşürür.
- E) Edebî parçaların değerini yükseltirsek onlardan alınan lezzet de ister istemez okurların ilgisiyle taçlanır.

4. Selçuklular zamanında şiir ve edebiyat sahasında büyük ilerlemeler görülmüş; bundan bilhassa, Fars edebiyatı faydalanmıştır. Türk sultanlarının destek ve himayesi sayesinde İran edebiyatının seçkin simaları bu çağda yetişmiştir.

Bu parçada altı çizili sözü anlamca karşılayabilecek bir kullanım aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Edebiyatın insanlığın başından bu yana toplumu kuşatan, başka bir deyişle etkileyen yapısı, üzerinde dikkatle durulması gereken bir husustur.
- B) Hiç şüphesiz, her edebî ürün sanatkârının gözünden olmak kaydıyla, içinden çıktığı toplumun ayırıcı unsurlarını yansıtır.
- C) Edebî eserler, özellikle şiir, insanın iç dünyasını ortaya dökmeye diğer bütün sanat dallarından daha işlevsel nitelikler taşır.
- D) Sanatsal ürünlerin ilgi çekici taraflarının kayda değer incelemelerle okura iletilmesi, eleştirmenlerin en önemli görevlerindendir.
- E) Türkler; farklı coğrafyalarda, farklı milletlerle bir arada yaşamının karşılığını zengin bir edebiyat oluşturarak almayı başarmışlardır.

5. • Su aygırları, neden çamurda yuvarlanır?
• Su aygırları asalakları nasıl temizler?
• Su aygırları derilerini nasıl sağlıklı tutar?
• Su aygırı yavrularını neler tehdit eder?

Aşağıdaki araştırma sonuçlarından hangisi bu sorulardan herhangi biriyle ilişkili değildir?

- A) Çamurun doğal bir koruyucu olması nedeniyle su aygırları ondan yararlanarak derilerini tedavi etmeyi ve güneşin olumsuz etkilerinden korumayı başarır.
- B) Onlar için en büyük tehdit mikroplar ve avcılardır. Mikroplar, ebeveynin çamur terapisi sayesinde yok olurken suyun içinde avcılara karşı doğal bir korumaya sahip olurlar.
- C) Su aygırlarının çamura bulanmalarının nedenlerinden biri, serinleme isteğidir. Çamurda bulunan su buharlaşırken su aygırının vücudundan bir miktar ısı alarak onu serinletir.
- D) On on beş üyelik gruplar hâlinde yaşayan su aygırları, yaşam alanlarının sınırını kesin olarak çizer ve bu sınırları ölümle bitebilecek kavgaları göze alarak korur.
- E) Parazitler, su aygırının üzerindeki çamur katmanı nedeniyle hava alamayacak duruma gelir ve böylece su aygırı kendinden beslenen bu canlılardan kurtulmuş olur.

6. At gözlüklerinizi çıkarın, bir duvar yatırıldığında sizi karşıya geçirecek bir köprüye dönüşür.

Aşağıdakilerden hangisi bu cümlede anlatılmak istenenle aynı doğrultudadır?

- A) Gerçek arayışı ancak gizlenen gölgelerden çıkmakla mümkün olabilir.
- B) Sabır, başarıya ulaştıran bir vasıta; doğru düşünme ise başarı kapısının anahtarıdır.
- C) Doğru yolu bulmak için düşülen karanlığı aydınlatacak bir fener gerekir.
- D) Görüşü genişletmek, engel sanılan durumları hedefe ulaşmada aracı kılar.
- E) Eyleme geçmeden önce veriler hakikat terazisinde dikkatle tartılmalıdır.

7. (I) Türk romanının geldiği noktaya bakıldığında kötümser olmayı gerektirecek bir durum olmadığı söylenebilir. (II) Avrupalı meslektaşlarıyla yarışmaya, onlardan geri kalmamaya niyetlenmiş romancılar var. (III) Bugün, nedeni nasıl izah edilirse edilsin, Türk romanının haritası genişlemiş, bazı romancıların eserleri dünyanın birçok diline aktarılmıştır. (IV) Ayrıca çevrilenlerin, "folklorik" desenli romanlar değil, "entelektüel" karakterli romanlar olması dikkate değer. (V) Böylelikle gündelik telaş ile siyasal tartışmaların geri plana ittiği kültürel dokumuz romancılarımızın çabalarıyla vitrine taşınacaktır.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede Türk romanının bugünü ile ilgili bir değerlendirme yapılmıştır.
B) II. cümlede romancıların hedeflerine değinilmiştir.
C) III. cümlede Türk romanının konu bakımından çeşitlilik kazandığı belirtilmiştir.
D) IV. cümlede çevrilen romanların niteliği üzerinde durulmuştur.
E) V. cümlede roman vasıtasıyla Türk kültürünün görünür kılınacağı dile getirilmiştir.

8. Dalga dalga hücum edip pişmanlıklar

I

Unutuşun o tunç kapısını zorlar

II

Ve ruh, atılan oklarla delik deşik;

III

İşte, doğduğun eski evdesin birden,

IV

Yolunu gözlüyor lamba ve merdiven.

V

Bu dizelerde altı çizili sözcüklerden hangisi yapısı bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

9. Dünyanın ilk çağlarında, adalarda yaşayanlar

I

kendilerini bu yeryüzünün tek sakinleri sanırlarmış

II

ya da başka yerlerde yaşayan bulunsa bile onlarla

III

IV

nasıl ilişki kurabileceklerini bilemezlermiş.

V

Bu cümledeki numaralanmış sözcükler türlerine göre ikiye eşleştirildiğinde hangisi dışarıda kalır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

10. Formula 1 Dünya Şampiyonası, ----.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa öge dizilişi "özne - zarf tümleci - dolaylı tümleç - yüklem" şeklinde olur?

- A) ülkelerin tanıtımına büyük katkı sağlayarak ülkeleri geliştirmektedir.
- B) hemen hemen her kıtada yapılan popüler bir yarıştır.
- C) belirlenen tarihlerde farklı ülkelerdeki özel pistlerde yapılıyor.
- D) bu yıl yarışseverler tarafından oldukça ilgiyle takip edildi.
- E) Brezilya'da yapılan son yarışın ardından sezonu noktaladı.

11. Eylül 2019'da Norveç'in Tromso şehrinden

I

II

Kuzey Kutbu'na doğru yola çıkan

III

Alman buzkıran gemisi Polarstern bir yıl boyunca

IV

Arktik Okyanusu'nda, buzun doğal hızıyla ve onun

V

götürdüğü yönde binlerce kilometre sürüklendi.

Bu cümledeki numaralanmış yerlerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

12. (I) 1922'de adı Mustafa Kemal'e ithaf edilerek

Kemaliye olarak değiştirilen Eğin kasabası, Osmanlı İmparatorluğu'nun son birkaç yüzyılı içinde başarılı bir ticari gelişim sağlamıştır. (II) Özellikle, kentte bolca bulunan dut ağaçları sayesinde gelişen ipek böcekçiliği ve ipek üretimi, tahıl ve sebze yetiştirmek için uygun arazisi az olan Eğinliler için önemli bir gelir kaynağı olur. (III) Bugün sadece dut ağaçlarının meyvesinden harika tatlılar imal etmekle yetinen Eğin halkı, tezgâhlarda dokudukları ipekli yazma ve kumaşları ihraç eder o yıllarda. (IV) Halıları, manusa ve peşkir adındaki pamuklu dokumaları; dut ve kayısı kurularıyla da nam salar Eğin. (V) Hâl böyle olunca da kasabada bir biri ardına konaklar sıralanır, esnaf ve tüccar sayısı artarak yerleşim yeri şirin bir kent havasına bürünür.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

13. Nasıl bir çağda yaşıyoruz (I) neleri önemsiyoruz (II) Memnun muyuz (III) kızgın mı (IV) Yoksa mücadele gücünü bütünüyle yitirmiş hedefsizlere mi döndük (V)

Bu parçada numaralanmış yerlerden hangilerine diğerlerinden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I ve III
- B) I ve IV
- C) II ve IV
- D) II ve V
- E) III ve V

14. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde virgül diğerlerinden farklı görevde kullanılmıştır?

- A) Anı kitapları ve günlükler, son dönemde okurların yoğun ilgisiyle karşılaşılıyor.
- B) Eski filmlerin, şarkıların bu kadar beğenilmesi pek şaşırtıcı olmasa gerek.
- C) Mimaride, giyimde eskiye dönüş rüzgârı başladı baktığımız her yerde.
- D) Şehirlerde nostaljik mekânlar, geçmiş hatırlatan tabelalar günümüzde çok moda oldu.
- E) 70'li, 80'li yılların günlük yaşamı ülkemizin bazı yerlerinde hâlâ devam ediyor.

- 15. (I) Obezite günümüzün en önemli sağlık sorunları arasında yer almaktadır. (II) Hazır yemek sistemindeki besinler uzun dönemde sağlık problemlerine neden olmaktadır. (III) Bu sağlık problemlerinin başında obezite (şişmanlık) gelmektedir. (IV) DSÖ obeziteyi, sağlığı bozacak ölçüde vücutta aşırı yağ birikmesi olarak tanımlamıştır. (V) Ancak obeziteyi oluşturan etmenler tam olarak açıklanamamakla birlikte aşırı ve yanlış beslenme, fiziksel aktivite yetersizliği obezitenin en önemli nedenleri olarak kabul edilmektedir. (VI) Bu nedenlerin kapsamlı bir şekilde araştırılması ile obezitenin yol açtığı problemlerin giderilmesi hedeflenmektedir.**

Bu parça iki paragrafa ayrılmak istense ikinci paragraf numaralanmış cümlelerin hangisiyle başlar?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

- 16. I. Duygusal güçlülük, bir insanın zorluklar karşısında takındığı tavırla ölçülebilir.**
- II. Çünkü gözyaşlarına boğulan kişi toparlanıp "Ben yeniden deneyeceğim." diyor, bir şey olmamış gibi davranan da "Olan oldu, artık yapılacak bir şey yok" diyorsa ilki, duygusal olarak daha güçlü bir insandır.**
- III. Karşımıza aldığımız iki kişiye aynı kötü haberi versek biri gözyaşlarına boğulur, diğeri ise bir şey olmamış gibi davranabilir.**
- IV. Ağlamanın ise duygusal güçlülük hakkında bilgi verdiği söylenemez.**
- V. Kısacası duygusal güçlülük vazgeçmeden sürekli denemek, sorunları bir bilmece gibi değerlendirmek ve zamanı gelince doğru cevabı bulmaktır.**
- VI. İnsanlar, hayatın kendilerine biçtikleri işlerle uğraşmak zorunda kalabiliyor.**

Numaralanmış cümlelerle anlamlı bir parça oluşturulduğunda hangisi dışarıda kalır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

17. (I) Deniz ve deniz insanları Halikarnas Balıkçısı'nın yapıtlarında vazgeçemediği konular arasında yer almaktadır. (II) Yapıtlarına koyduğu isimler de bunun açık göstergesidir. (III) Yapıtlarındaki olaylar genellikle Akdeniz ile Ege kıyılarında geçer. (IV) Usta yazar, sanat yapma kaygısından uzak bir dille eserlerini oluşturmayı benimsemiştir. (V) Yapıtlarındaki kişileri, ekmeklerini denizden kazanan gemiciler veya balıkçılar arasından seçer. (VI) Yazar, kaderlerini denize bağlayan iyi yürekli, mert insanların yaşamını ayrıntılı bir şekilde ortaya koyar.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) II B) III C) IV D) V E) VI

18. ----. Başka bir deyişle sanatkar sanatını ortaya koymak için kendinden güçlü birinin yardımına ihtiyaç duyardı. Çünkü sanatın fakir halk tabakaları arasında alıcısı yoktu. Bu noktada "alıcı" sözünü, "para karşılığında bir şeyi satın alan" anlamında kullanıyorum. Evet, fakir halk sanattan zevk alıyor, onu görmek istiyor ancak sanatkâra maddi bir karşılık veremiyordu. Bu da sanatkârın geçimini sağlayacak bir koruyucunun varlığını gerekli kılıyordu. Bu gereklilik, hiç değilse edebî eserler için matbaanın yaygınlaşmasıyla bir ölçüde azalmıştır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Geçmişte kendini kanıtlamış bir sanatkârın takdiri genç sanatçılar için önemliydi
B) Her sanatkar, eserlerini beğenen geniş halk kitlelerine hitap etmek ister
C) Bir sanatkârın temel ihtiyacı hiç şüphesiz geniş hayal gücü ve sanat malzemeleridir
D) Sanat sanatkârdan, sanatkar ise toplumdan bağımsız düşünülemez
E) Orta Çağ'da sanatın himaye görülmeden yapılabilmesi mümkün değildi

19. Televizyonun, sinemanın olmadığı dönemlerde, halkın eğlence ihtiyacının bir kısmını karşılayan usta anlatıcılar vardı. Bu anlatıcılar, insan psikolojisine son derece hâkimlerdi. Dinleyicilerin jest ve mimiklerine bakar, durum uygunsa bir an dururlardı. Dinleyicilere "Eee, sonra..." dedirterek kendilerini meclisin tekrar en önemli kişisi hâline getirip devam ederlerdi. ----. Puşkin, onlardan biridir; kimi zaman öyle anlar yerleştirirdi ki anlatımının arasına, okur heyecanlanır ve gözlerini daha hızlı kaydırırdı satırların üzerinde. Onu Puşkin yapan budur, dense yeridir.

Bu parçada boş bırakılan yere düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Dinleyiciler de aynı odaklanma ile hikâyenin akışına kaptırlırdı kendilerini
B) Bunun tıpkısını bugünün modern anlatımları içinde aramak beyhudedir
C) Kimi yazarlar da suskunluğun sesini heyecanı yükselten bir kamçıya dönüştürür
D) Böylece dinleyiciyi ayrıntılara hapsetme kurnazlığı amacına ulaşmış olur
E) Bazı yazarlar, usta anlatıcıların bu tekniğini yanlış bularak okuru hep diri tutmaya çalışır

20. Kuş sarayı, serçe sarayı, güvercinlik ve kuş köşkü gibi adlarla anılan bu sevimli evler, ilk olarak 13. yüzyılda Anadolu Selçuklu Devleti Dönemi'nde inşa edilmeye başlandı. 15. yüzyıldan itibaren Osmanlı mimarisinde görülen kuş evleri ----

Bu parçanın sonuna aşağıdakilerden hangisi getirilirse "kuş evlerinin tamamen kuşlara özel yapıldığı" sonucuna ulaşılır?

- A) dönemin mimari özelliklerini yansıtan saray, köşk, cami gibi yapıların küçük ölçekteki modelleri gibi inşa edilerek alışılmış yansıtır; rahatsız edici olmazdı.
- B) Avrupa'da ancak bundan iki yüzyıl sonra görülmeye başlanmış fakat kalıcı bir mimari etki oluşturamamıştır.
- C) hayvanlara olan sevgi ve merhametin sanatsal bakış açısıyla birleştirilmesiyle şekillenmiş bir anlayışın eşine az rastlanır bir yansıması olarak karşımıza çıkar.
- D) daha başka pek çok hayvan için de farklı farklı uygulamalara esin kaynağı oldu ve yabani hayvanlar için onların yararına çalışmalar yapan ve gerektiğinde sağlık hizmeti sunan vakıflar kuruldu.
- E) ölçü, renk ve biçim bakımından kuşların boyutlarına, gereksinimlerine göre farklı özellikler sergiliyor, her biri ayrı bir emeğin ürünü olarak şekilleniyordu.

21. Hayatın olağan akışında kimse durup "Neden yaşıyoruz? Nereden geldik ve nereye gidiyoruz?" gibi sorular sormaz çünkü bu sorular hayatı sekteye uğratır. İnsanlar yaptıkları işe odaklanamaz ve her şey bir anda boş gelebilir. Bu hâl kısa da sürse uzun da sürse insanın hayat akışını değiştirir. Bir kıymık gibi zihninde yer eder ve zaman zaman batmaya devam eder. Bununla birlikte bu soruları kendine hiç sormadan dünyadan uçup gidenler de vardır.

Bu parçadaki altı çizili ifade ile aşağıdakilerin hangisi arasında bir ilişki kurulabilir?

- A) İnsanın kendini herkesten farklı görmesi
- B) Cevapsız soruların zihni karıştırması
- C) Hayata anlam katacak bir varlığın bulunması
- D) Aynı anda birden fazla işle uğraşılması
- E) Uzun süre aynı işi yapmanın yorucu olması

22. Doğum ile başlayan hayat serüveninde insan ölüme kadar geçen sürede farklı deneyimler ile karşılaşmaktadır. Bu deneyimler ile insan ve insan davranışları birçok bilim disiplinine konu olmaktadır. Özellikle insan sağlığına yönelik araştırmalar tıp alanında, yaşamda kullanılacak temel malzemeler mühendislik alanında, bireysel ve toplumsal ekonomik faaliyetler iktisat alanında, kişi davranışları psikoloji alanında, toplum yapısı ise sosyoloji alanında araştırma zemini bulmuştur. Bazen aynı konu farklı disiplinlerin ortak ilgisini çekmektedir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine değinilmiştir?

- A) Bilimsel araştırmaların insan odaklı bir anlayışla yapıldığına
- B) İnsan sağlığını tehdit eden davranışların benzerlik gösterdiğine
- C) Gündemdeki önemli bir konunun bilimsel araştırmaları nasıl etkilediğine
- D) Yapılan bilimsel araştırmaların toplumsal etkilerinin nelere yol açtığına
- E) İnsan ve davranışlarının çeşitli bilimsel disiplinlere konu olduğuna

23. İnsanlar artık gülmüyor. Birbirine iki çift tatlı sözü çok görüyor. Bu durum beni üzmekle birlikte bana insan ilişkilerindeki bozukluğun temelini oluşturuyor gibi geliyordu. Bunun gerçekten de böyle olduğunu anlayınca beni heyecanlandıran, harekete geçiren bir düşünceye kapıldım. Madem böyle bir farkındalık geliştirmiştim; bunu olabildiğince geniş kitlelerle paylaşmalı, paylaşmakla kalmamalı, gerektiğinde elime bir neşter alıp yarayı kesip atmalıydım. İşte, bu kitap o yolun ilk adımı...

Bu parçada sözü edilen adımın amacı aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Öğrenilen her bilgiyi paylaşarak çoğaltmak ve geliştirmek
- B) Toplumda sıkıntı yaratan bir sorunu yok etmenin yollarını aramak
- C) Bazı bireysel meselelerin giderilmesine katkı sağlamak
- D) İnsanlarda çevre bilinci uyandırarak daha güzel bir toplum yaratmak
- E) İnsan ilişkileri üzerine yapılan araştırmalara ön ayak olmak

24. Gazeteci:

(I) ----

Yazar:

— Romanın salt bir olay örgüsünden ibaret olmasını istemedim. Bunda romanı yazarken içinde bulunduğum durum etkili oldu. Parçalı bir hayatı, paramparça ettiğim zaman dilimlerinde yaşıyordum. Bunu nasıl yansıtabilirim diye düşündüm ve ortaya garip bir yapbozu andıran bu yapısal kurgu çıktı.

Gazeteci:

(II) ----

Yazar:

— "Yalnızlaşma" sözünü bu durum için kullanmak doğru değil; bu, iki yönü olan bir süreç. Bir yandan çok daha fazla insanla iletişim kurabiliyor, anılarımızda kaldığını düşündüğümüz insanlara ulaşabiliyoruz. Bu, bir bakıma yalnızlığa bir çare tabii ki ama diğer yandan da bu kadar fazla temas içinde olmanın getirdiği bir başka durum var. Bu da sanıyorum doğuştan gelen yalnızlığımız.

Bu diyalogda boş bırakılan yerlere sırasıyla aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) I. Yazma süreci hakkında genç yazarlara önerileriniz neler olur?
II. Eserlerinizde günümüzün sorunlarından biri olan yalnızlaşmaya ne ölçüde yer verdiniz?
- B) I. Romanınızın anlatım özellikleri hakkında neler söylersiniz?
II. İnsanların iletişim kurma sürecinde gösterdikleri tavırlar hakkında fikriniz nedir?
- C) I. Bazı insanlar kitaplarındaki sözcük seçimlerine eleştiriler getiriyor, bu konu hakkında ne söylemek istersiniz?
II. Günümüz insanının birbirinden uzaklaştığı düşüncesine katılıyor musunuz?
- D) I. Son romanınızdaki konu çeşitliliği, yaşamınızdaki çalkantıyla mı ilgili?
II. Yalnızlaşmanın edebiyat üzerindeki etkisini nasıl değerlendirirsiniz?
- E) I. Romanınızın kurgusunun alışlageldik çizgiden farklı olmasının nedeni nedir?
II. İletişimin bu ölçüde gelişmesinin yalnızlaşmayı tetiklediği söylenebilir mi?

25. Unutulan Çocuk Oyunları Kitap Oldu

Millî Eğitim Bakanlığı, unutulmaya yüz tutan çocuk oyunlarını kitap hâline getirdi. Gelenekselleşmiş 151 oyunun yer aldığı kitabın ön sözünde, çocukların oyun sayesinde hayat tecrübesi kazandığı, yeteneklerini geliştirdiği, kurallara uymayı ve uyumlu hareket etmeyi öğrendiği yönünde ifadeler yer verilirken geleneksel çocuk oyunlarının tanıtılmasının, eğitimde kullanılmasının, geliştirilerek muhafaza edilmesinin oyunların gelecek nesillere aktarılması yönünde yarar sağlayacağı da vurgulandı.

Bu haber yazısıyla ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Yapılan araştırmanın olumlu sonuçları değerlendirilmektedir.
- B) Önceki çalışmalardan farklı yönleri anlatılmaktadır.
- C) Kitaptan hareketle kitabı tanıtıcı bilgiler verilmektedir.
- D) Nesnel ifadelerden hareketle yorumlara yer verilmektedir.
- E) Eğitime dair bir konu karşılaştırmalı olarak ele alınmaktadır.

26. Beynimiz sinir sisteminin farklı bileşenlerinden gelen verileri birleştirerek vücudumuzun konumunu, yönünü ve hareket edip etmediğini algılar. İç kulakta bulunan bir sıvı vücudun hangi yönde hareket ettiğini belirlemesi için beyne yardımcı olur. Gözlerimiz ise vücudumuzun konumunun ve hareket yönünün görsel olarak algılanmasını sağlar. Kaslarımızdaki, eklemlerimizdeki ve derimizdeki sinir hücrelerinin de dâhil olduğu bu sistemlerden gelen veriler birbiriyle uyum sağlamadığı zaman baş dönmesi, denge kaybı, mide bulantısı gibi rahatsızlıklar baş gösterir.

Bu parçayla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bilimsel olmayan veriler üzerine değerlendirmeler yapılmaktadır.
- B) Bilimsel araştırmaların her zaman doğruyu söylediği belirtilmektedir.
- C) Bilim dünyasını uzun zamandan beri uğraştıran bir konu ele alınmaktadır.
- D) İnsan vücudundaki organların uyum içerisinde nasıl çalıştığı anlatılmaktadır.
- E) Henüz ispatlanmamış veriler üzerine kesinlik bildiren ifadelerden yararlanılmaktadır.

27. Yıllar oldu bu yere gelmeyeli. Beni buraya getiren ne oldu, tam bilmiyorum, düşünmek de istemiyorum ama bir şeylerin beni çektiği aşikâr. Çocukluğumun geçtiği sokakların tadı mı, uçurtmamın her seferinde takıldığı ağaç mı, okuldan dönerken düştüğüm kaldırım mı yoksa ilk aşkımin hayali mi?.. Bunları canlı kanlı hatırlamak duygularımı ayağa kaldırmış olsa da yine gelme sebebimi açıklamıyor. İçimden geldi demekten başka çare yok.

Bu parçada yazarın sözü edilen yere gelme sebebi aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Anılarını yerinde yaşayarak bugününü anlamlandırması
- B) Geçmişte bırakmak için duygularını yeniden şekillendirmesi
- C) Tam olarak kavranamayan duyguların yönlendirilmesi
- D) Çocukluğun yoğun duygularına kapılma ihtiyacı duyması
- E) Hayallerin temellerinin atıldığı mekânı görme isteği uyanması

28. Yazmak, benim kendimi tanıma biçimim. Ne kadar değiştim, neye dönüştüm, şu anda kimim, bundan önce kimdim, yaza yaza öğrendim. Ve hâlâ ben buyum diyemiyorum. İnsanın yolculuğu, kendini bulmak ve bilmek adına. Kendine yürüdüğü bir yol hayat. O yüzden kesin bir tarifim yok kendimle ilgili. Her gün yeniden doğuyorum. Yazar olmaya gelince yazar olmak mümkün değil. Yazar doğmaktan başka bir şansınız yok. Ve eğer bir yazar olarak doğduysanız o sizi zaten yakalıyor doğal bir şekilde. Karşı koyamadığım bir dürtüyü yazmak, bir parçamdı. Sanki olmasa sakat kalırdım. Bir karar almadım yazar olmakla ilgili, böyle doğdum.

Bu parçada kendinden söz eden kişi ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Gelişimin hayat boyu sürdüğüne inanmaktadır.
- B) Hayatı akışına kapılarak yaşamaktadır.
- C) Yazmak kendini anlamasını sağlamaktadır.
- D) Hayatı bir arayış olarak görmektedir.
- E) Yazarlığın kaderi olduğunu düşünmektedir.

29. Temel bilimler hiyerarşisi, tabanında matematiğin, tepesinde biyolojinin yer aldığı bir piramitle temsil edilebilir. Matematiğin hemen üstünde fiziğin ve onun üstünde kimyanın yer aldığı bu dört katmanlı piramitte her katman, altındaki diğer katmanlara dayanır. Hâliyle canlıları konu alan biyoloji, diğer disiplinlerin hepsini içermesi yönüyle aslında "en karmaşık bilim dalı" olma özelliğini taşır. Canlılar kimya yasaları ile açıklanırken kimya kurallarının, etrafında elektronların döndüğü atom fiziğine, atom fiziğinin de matematiğin çokça kullanıldığı kuantum terimleriyle açıklandığı bir devirde yaşıyoruz.

Bu parçadan temel bilim dallarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kendi içlerinde bölümlere ayrıldıklarına
- B) Aşama aşama sıralandıklarına
- C) Birbirlerini destekler nitelikte olduklarına
- D) Matematikten yararlandıklarına
- E) Ortak bilimsel kavramlar kullandıklarına

30. Trafik lambası, 7 metre yüksekliğindeki demir kolonlar üzerinde ilk olarak Londra'nın parlamento alanına yerleştirilmiştir. 10 Aralık 1868 tarihinde hizmete giren bu ilk trafik lambası, parlamenterlerin parlamento binasına daha güvenli ulaşabilmelerini kolaylaştırmak için düşünülmüştür. İlk trafik lambasında kırmızı "DUR" ve yeşil "DİKKAT" anlamına geliyordu. Türkiye'de ise ilk trafik ışığı, 1929 yılında İstanbul'da kullanılmaya başlanmıştır.

Bu parçadan hareketle "trafik lambaları" ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kullanım amacına
- B) Renklerin anlamına
- C) İlk kez nerede kullanıldığına
- D) Trafiği rahatlatmasına
- E) Ne zaman ortaya çıktığına

31. Araştırmacılar, insan beyninin sağ ve sol loblarının farklı çalıştığını ortaya koymuştur. Sol lop ayrıntı, matematik, uzay gibi alanlarda etkin iken sağ lop şekil, boyut, renk, müzik gibi alanlarda etkindir. Bu bulgudan hareketle İngiliz beyin uzmanı Tony Buzan "Mind Mapping" olarak bilinen beyin haritalaması tekniğini geliştirmiş ve bu tekniği, eğitimin hizmetine sunmuştur. Bu teknikte amaç, lobların aynı bilgi üzerinde birlikte çalışmalarını sağlamaktır. Zira Robert Ornstein'in araştırmaları ise beynin iki lobunu da aynı anda kullanan kişilerin beyin etkinliklerinin 10-15 kat artabildiğini göstermektedir.

Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Beyin loblarının etkinliklerinin farklı alanlarda yoğunlaştığı
- B) Beyin loblarını aynı anda kullanabilen insanların başarıya daha kolay ulaştığı
- C) Beyin haritalaması tekniğinin beyin daha etkin kullanımına imkân sağladığı
- D) Beynin her iki lobunu aynı anda kullanabilmenin mümkün olduğu
- E) Beyin loblarını konu edinen birden fazla araştırma yapıldığı

32. Aşağıdaki parçalardan hangisi "Sanatçılar yaşamlarını ürünlerinin çıkış noktası yapmalıdır." düşüncesine uzak düşmektedir?

- A) Feride'nin hayat hikâyesinin anlatıldığı *Çalılıkusu*, yazarın ilk romanı olmasına rağmen en beğenilen romanı olmuştur.
- B) Çocukluğuna olan özlemini dile getirdiği eserleriyle bilinen Ziya Osman Saba'nın etkileyiciliği de belki bundan kaynaklanıyor.
- C) Gabriel G. Marquez, *Yüzyıllık Yalnızlık*'ta kendi yaşamından o denli yararlanıyor ki Andre Malraux'un "Her roman aslında bir otobiyografidir." sözünü haklı çıkarıyor.
- D) Yakından tanıdığım bu ünlü tiyatro sanatçısı, tek kişilik gösterilerinde hayatının kayda değer yönlerini dramatize ediyordu.
- E) *Dokuzuncu Hariciye Koşuşu*, yazarının hayat hikâyesinin bir bölümünün verildiği, psikolojik öğelerin yoğun olduğu önemli bir romandır.

33. Yunuslar, ilginç ve bir o kadar etkileyici yaratıklardır. Yunusların ne kadar zeki oldukları hepimizin malumu. Ayrıca sosyal zekâlarının çok gelişmiş olması, kişilik sahibi olmaları, psikolojik travmalara açık olup üzüntü nedeniyle acı çekebilmeleri, yaralı veya hasta olan hemcinsleri iyileşinceye kadar yanlarından ayrılmayıp onlara yardımcı olmaları gibi insanlarla ortak birçok özelliğe sahipler. Güncel bir çalışma ise bu muhteşem yaratıkların bilinenin çok ötesinde anlaşılması güç ve komplike bir iletişim mekanizmasına sahip olduğunu ve insanlar gibi zaman zaman diplomasi dili kullandıklarını gösteriyor.

Bu parçada yunuslarla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) İnsana özgü nitelikler taşıdıklarına
- B) Becerikli bir biçimde iletişim gerçekleştirdiklerine
- C) Zekâlarıyla dikkat çektiklerine
- D) Farklı türlerle iş birliği içinde yaşadıklarına
- E) Karmaşık bir şekilde iletişim kurduklarına

34. Pil, elektrik devresi, kablo gibi elektronik cihazlardan çıkan her tür atık, e-atık olarak tanımlanıyor. Dünyada 2009'da ortaya çıkan e-atıkların sadece %13'ünün geri dönüşümü sağlanmış. Gelişmiş bazı ülkelerde biriken e-atıkların %50-80'i de gelişmekte olan ülkelere ihraç ediliyor. Gelişmekte olan ülkelerde e-atıkların geri dönüşümü yasal olmayan işletmeler tarafından yapılıyor ve kullanılan yöntemler işçilere ve çevreye zarar veriyor. Örneğin baskılı devre kartlarındaki değerli metaller asidik ya da alkali çözeltilere daldırılarak, ısıtılarak ya da yakılarak özütleniyor. Gelişmiş ülkelerde ise e-atık geri dönüşümü minimum insan gücü içeren otomatik sistemler ile yüksek oranda değerli metal kazanımıyla gerçekleştiriliyor.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Geri dönüşümün gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelere nasıl gerçekleştirildiğine
- B) Gelişmekte olan ülkelere geri dönüşümün hangi yollarla yapıldığına
- C) Gelişmiş ülkelerin e-atıkları gelişmekte olan ülkelere niçin ihraç ettiğine
- D) Dünyadaki e-atıkların hangi oranda geri dönüşüme kazandırıldığına
- E) E-atık kapsamında değerlendirilen ürünlerin neler olduğuna

35 - 36. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

İbn Haldun, 1332'de Tunus'ta doğdu. Küçük yaştan itibaren ilim ile meşgul olan düşünür; siyasi danışmanlık, yargıçlık ve medrese hocalığı gibi çeşitli görevlerde bulundu. İslam dünyasında toplumla en çok ilgilenen düşünür İbn Haldun'dur. İbn Haldun'un en önemli eseri *Kitabü'l İber* isimli tarih çalışmasıdır. Ancak İbn Haldun'un bu esere yazdığı ön söz eserin kendisinden daha çok tanınmış ve *Mukaddime* adıyla ünlenmiştir. Yirminci yüzyıl ortalarından itibaren ön sözü olduğu eserden bağımsız bir kitap olarak yayımlanan *Mukaddime* İbn Haldun'un yaşadığı dönemle ilgili sosyolojik analizlerini içerir. İbn Haldun, *Mukaddime*'de bir dönem büyük bir güç ve etkiye sahip Kuzey Afrika toplumlarının gerileme nedenlerini belirlemeye çalışmıştır. Bu amaçla değişimi toplumsal, ekonomik, coğrafi ve dinî yönleriyle geniş bir perspektifle ele almıştır. Toplum-devlet ayrımı ilk kez onun tarafından yapılmıştır. Ona göre toplumlar da biyolojik varlıklar gibi doğar, gelişir ve ölürler. Toplumsal olayların ve bunların tarihsel süreçlerinin belli kanunları ve bu kanunların dile getirdiği neden-sonuç ilişkileri bulunduğunu ileri sürmüştür. Çağının çok ilerisinde düşüncelere sahip olan İbn Haldun, yeni bilim düşüncesinin müjdecisi ve modern metodolojinin öncüsü olarak da kabul edilir. İbn Haldun 1406'da Kahire'de vefat etmiştir.

35. Bu parçadan hareketle İbn Haldun için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Yaşadığı dönemde öncü fikirlere sahip bir bilginidir.
- B) Tarihî olayları psikolojik verilerle ele almıştır.
- C) Farklı meslek alanlarında görevlerde bulunmuştur.
- D) Toplumsal yaşamla en çok ilgilenen İslam düşünürüdür.
- E) *Kitabü'l İber* tarih alanında yazılmış bir eserdir.

36. Bu parçadan hareketle *Mukaddime* ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Çözümleyici bir bakış açısıyla toplumsal yaşamı ilgilendiren kapsayıcı bilgiler sunulmuştur.
- B) Sosyolojik incelemenin nasıl olması gerektiğine dair örneklerle yer verilmiştir.
- C) Tarihî sürecin toplumların gelişimine yaptığı katkı bilimsel verilerle anlatılmıştır.
- D) Günlük yaşamın insan üzerindeki etkileri yeni bilim düşüncesiyle işlenmiştir.
- E) Sosyal bir varlık olan insanın toplumdaki yeri hakkında belirlemeler yapılmıştır.

37 - 38. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Virginia Woolf, romanlarını anlaşılmazlıkla suçlayan çağdaşlarına karşı "Önemsiz şeylerden söz ediyorlar hep; havadan sudan, geçici şeyleri gerçek ya da kalıcı göstermek için sonsuz bir ustalık, bir çaba harcıyorlar." diyordu. Woolf'a göre bu romancılar, romanlarında sundukları kişilerin iç dünyasında olup bitene en küçük bir ilgi duymamışlar, maddeci oldukları için ruhun derinliklerini hiçbir zaman görememişlerdi. İnsan yaşamının bu kısmını görecektir göz yoktu onlarda. Oysa çağ değişmiş, insanın dünyası değişime uğramıştı. Birinci Dünya Savaşı'nın getirdiği toplumsal değişikliklerin yanı sıra insanın iç dünyasıyla ilgili ruh bilimsel araştırmalar ve kuramlar o güne değin insan yaşamının karanlıkta kalan yönlerine ışık tutmakla kalmamış, bireysel algılama biçimini de değişikliğe uğratmıştı. Bu romancılar ise çağın anlayışına karşı ayak diremekteydi. Yeni insan kafasının algıladığı dünyayı sunacak, yeni bir kurmaca biçimi zorunluydu.

37. Bu parçaya göre Virginia Woolf'un çağdaşı sanatçıları eleştirmesinin sebebi,

- I. Güncelin getirdiği yeniliklere kapalı olma
- II. Benmerkezci anlatımı bırakamama
- III. Maddeci yaklaşımın dışına çıkamama
- IV. Değişimleri kendine göre yorumlama

tutum ve düşüncelerinden hangileri olabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

38. Bu parçadan hareketle aşağıdakilerden hangisi Virginia Woolf için söylenebilir?

- A) Dönemin özelliğine göre toplumsal yaşamı ele almıştır.
- B) Eserlerinde kişilerin ruhsal yaşamını yansıtmaya çalışmıştır.
- C) Romanı geleneksel bir anlayışla yazmayı ilke edinmiştir.
- D) Bireyin yaşamının toplumla bütünleşmesi gerektiğini savunmuştur.
- E) İnsani duyguları geleneksel anlatım içinde vermiştir.

39 - 40. soruları aşağıdaki parçaya göre cevaplayınız.

Öykünün gelişimini, dönüşümünü yeni yönelimlerini belirlemek, öykü adına ortak bir bilinç ve bellek oluşturmak amacındaki *Modern Öykü Kuramı*, öykü sanatının poetik altyapısını anlama, çözümleme ve tespit etmeyi hedefliyor. Öykünün yapısını, tarihsel serüvenini, anlatım imkânlarını ve temel özelliklerini tartışıyor. Öykünün estetik, kuramsal arka planını, temel ilkelerini açıklayıp örneklemeyi, tarihsel serüvenine tanıklık etmeyi önceleyen bu yazılar, öncü birikimlerin öykü sanatını nasıl algıladıklarını araştırırken büyük bir öykü korosunun eşsiz soloları, kurucu, dönüştürücü adları anılarak öykü sanatının artık geri gidilmez en geri hattının altı çiziliyor.

39. Bu parçaya göre *Modern Öykü Kuramı* adlı yapının amacı aşağıdakilerden hangisi olamaz?

- A) Öyküde ne tür yenilikler yapıldığını gösterme
- B) Okurlara öykü eleştirmeni olma konusunda bilgi sunma
- C) Öyküyle ilgili teknik bilgileri açıklama
- D) Öykünün bütünsel gelişimini verme
- E) Geçmişten günümüze öyküde önemli olan kişileri tanıtmaya

40. Aşağıdakilerden hangisi bu parçadaki altı çizili sözle anlatılmak istenenlerden biri değildir?

- A) Desteklemek
- B) Önemi belirtmek
- C) Dikkat çekmek
- D) Vurgulamak
- E) Değerini anlatmak

TYT

SOSYAL BİLİMLER TESTİ

Deneme 1

1. Bu testte sırasıyla, Tarih (1-5), Coğrafya (6-10), Felsefe (11-15), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi (16-20), Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersini yasal olarak almak zorunda olmayan veya farklı müfredat ile alanlar için Felsefe (21-25) alanlarına ait toplam 25 soru vardır.
2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Sosyal Bilimler Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Et, süt ve tüm diğer hayvansal gıdaları reddeden, her ne sebeple olursa olsun savaş ve kavgayı yasaklayan, hayvancılığı topyekun kaldırıp yerine mülkiyet hakkı bulunmayan tarlalarda çalışmayı zorunlu kılan ve toplumun ruhbanlar tarafından idare edildiği inanç modeli olan bir Maniheizm Türkler tarafından benimsenebilecek en aykırı dinlerden biriydi. Ancak Bögü Kağan bu inanç sisteminin tüm Uygur toplumu tarafından benimsenmesini sağladı.

Verilen bu bilgilere bakılarak Maniheizm dininin Uygurlarda aşağıdaki gelişmelerden hangisine yol açtığı söylenemez?

- A) Yerleşik yaşamın benimsenmesi
- B) Tarımsal üretimin başlaması
- C) Ulusal kültürün önem kaybetmesi
- D) Savaşçı kimliğin zarar görmesi
- E) Din adamlarının toplum idaresinde etkili olması

2. Kamus-i Türki'de "toy" kelimesi mana itibarıyla "düğün, şenlik, eğlence, toplantı, cemiyet" karşılığı olarak kullanılmaktadır. İbn Batuta'nın Seyahatnamesinde toy "kurultay" manasında geçmektedir. Öte yandan Yusuf Has Hacip'in eserinde toy, "halk-topluluk" ile "ordu karargahı" anlamlarına da gelmektedir. Yapılan toylarda devlet işleri müzakere edilmiş, önemli kararlar alınmıştır.

Verilen bilgilere bakılarak "Toylar" ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İdari yönetim usulü olarak kullanılmıştır.
- B) Devlet meselelerinde istişareye önem verildiğinin kanıtıdır.
- C) Türk devletlerindeki demokratik uygulamalara örnek oluşturmaktadır.
- D) Veraset sistemindeki belirsizliği ortadan kaldırmıştır.
- E) Hükümdarların sonsuz bir hakimiyet kurmasına engel oluşturmıştır.

3. Osmanlı Devleti'nde adli örgütlenme; Osman Gazi'nin, Dursun Fakih'i Karacahisar'a kadı tayin etmesiyle başladı. Sultan Murad zamanında Bursa kadısı, kazasker unvanıyla adliye teşkilatının başı oldu. Sultan Fatih zamanında kazasker sayısı ikiye çıkarıldı. Din ve fen bilgilerinin okutulduğu medreselerin yüksek kısmından mezun olan genç, kadı olmak istiyorsa; kazaskerin yanında eğitim görür, eğitim sonrası tayin edilir, eline de padişah tuğrasını taşıyan bir berat verilirdi.

Verilen bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili,

- I. Liyakat esasına dayalı bir işleyişe sahip olduğu,
- II. Yargıda sadece İslam hukukunun uygulandığı,
- III. Devlet yönetiminde hiyerarşik bir düzen sağlandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

4. Sivas Kongresi'nde alınan;

- Meclis-i Mebusan'ın toplanabilmesi için çalışmalara devam edilecek.
- Tüm yararlı cemiyetler "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirilecek.
- İrade-i Milliye gazetesi çıkarılacak.

kararları ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Erzurum Kongresi kararlarını meşrulaştırmak.
- B) Milli Mücadele'deki birlik ve koordinasyonu sağlamak.
- C) İstanbul Hükümeti'ni denetim altına almak.
- D) Kamuoyu yaratarak halkı doğru şekilde bilgilendirmek.
- E) Ulusal egemenlik anlayışına uygun hareket etmek.

5. "Yeni Türkiye'mizi lâıyk olduğu yüceliğe ulaştırabilmek için mutlaka iktisadiyatımıza birinci derecede ve en çok ehemmiyet vermek mecburiyetindeyiz. Zamanımız tamamen bir iktisat devrinden başka birşey değildir."

Aşağıdaki yenilik hareketlerinden hangisi Mustafa Kemal Atatürk'ün bu sözleri ile ilişkilendirilemez?

- A) Aşar vergisinin kaldırılması
B) İş Bankası'nın kurulması
C) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi
D) Kabotaj Kanunu'nun yürürlüğe girmesi
E) Maarif Teşkilatı Hakkında Kanun çıkarılması

6. Ali Öğretmen coğrafya dersinden proje ödevi alan öğrencilere aşağıdaki konular hakkında araştırma yapmalarını istemiştir.

Sena: Türkiye'de görülen iklim tipleri ve bu iklimlerin özellikleri

Murat: Volkanizma sonucunda meydana gelen yer şekilleri

Emir: Nesli tükenme tehlikesi altında olan bitki ve hayvan türleri

Buna göre öğrencilerin araştırma yapacağı konuların ilgili olduğu coğrafyanın alt dalları aşağıdakilerden hangisinde doğru verilmiştir?

	Sena	Murat	Emir
A)	Klimatoloji	Jeomorfoloji	Biyocoğrafya
B)	Jeomorfoloji	Hidrografya	Klimatoloji
C)	Hidrografya	Jeomorfoloji	Biyocoğrafya
D)	Klimatoloji	Biyocoğrafya	Jeomorfoloji
E)	Hidrografya	Biyocoğrafya	Klimatoloji

7. Aşağıdaki haritada beş bölge numaralandırılarak gösterilmiştir.

Bu bölgelerin iklim özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I numaralı bölgede dağların kuzeye bakan yamaçları daha fazla yağış alır.
B) II numaralı alana en fazla yağış kış mevsiminde düşer.
C) III numaralı alanda yaz ayları sıcak ve kurak geçer.
D) I ve IV numaralı alanda yıllık sıcaklık farkı azdır.
E) V numaralı alanda yaz aylarında maksimum nem çok yüksektir.

8. Göç ile ilgili sınıflandırmalardan biri de göç eden insanların isteğine bağlı yapılan sınıflandırmadır. Bazı göçler isteğe bağlı gerçekleşirken bazıları da zorunlu olmaktadır.

Buna göre;

- I. 1944 yılında Stalin'in emri ile Sovyetler Birliği'nde yaşayan binlerce Ahıska ve Kırım Türkü'nün Sibirya ve Orta Asya'ya sürgün edilmesi,
II. az gelişmiş ülkelerdeki bilim insanlarının daha iyi imkânlarda çalışmak için Kuzey Amerika ve Avrupa'ya göç etmesi,
III. Ruanda'da yaşanan iç savaş nedeniyle yaklaşık 300 bin kişinin komşu ülkelere sığınması,
IV. Cezayir'de yaşayan bazı insanların çalışmak için Fransa'ya göç etmesi

nüfus hareketlerinden hangileri isteğe bağlı göçlere örnek gösterilebilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

9. Sahip oldukları doğal ve beşerî özellikleriyle dünyanın diğer alanlarından ayrılan bölgelere şekilsel bölge adı verilir. Şekilsel bölgeler sınıflandırma özelliğine göre doğal şekilsel bölge ve beşerî şekilsel bölge olarak ikiye ayrılır.

Bu ayrıma göre aşağıdakilerden hangisi diğerlerinden farklı bir bölge içinde yer alır?

- A) Avrupa orman bölgesi
- B) Büyük Sahra çöl bölgesi
- C) Himalaya dağlık bölgesi
- D) Afrika göller bölgesi
- E) Uzak Doğu sanayi bölgesi

10.

Haritada numaralanmış alanlardan hangilerinde tektonik deprem görülme riski daha düşüktür?

- A) I ve II
- B) I ve IV
- C) II ve III
- D) II ve V
- E) IV ve V

11. İnsanın sahip olduğu belki en yakıcı ama en önemli güçtür bu istenç. Her şey bir diğerini "öteki" olarak görmekle başlar, ona doğru çekilir, onu anlamak isteriz. Bambaşka bir dünya vardır kapısı aralacak olan, onun ardını görmek için sabırsızlanırsınız. Flaubert'in ifadesiyle, "Onu tanımak istersiniz, onunla yeniden dünyaya gelmek tek hayaliniz haline gelir. Bu hale en uzak cümle 'seni sevmiyorum' değil, 'bilmek istemiyorum' dur." Aşkta söz ettiğimi sanmadınız ya? Felsefeyi başlatan o müthiş istençten söz ediyorum.

Parçada felsefeyi başlatan etkenlerden hangisinden söz edilmektedir?

- A) Merak
- B) Başkaldırı
- C) Kaygı
- D) Hayranlık
- E) Kafa karışıklığı

12. Platon, yaşadığımız dünyadaki varlıkların değil, onların ideal varlıklarının gerçekliğinden söz eder. Örneğin köpekler kendi içlerinde onlarca türe ayrılırlar, bir kaniş ile kurt köpeğini yan yana düşündüğünüzde ne kadar büyük farklara sahip olduklarını görürsünüz ama "köpek olma özelliği" ne sahip olmaları onları köpek yapar. Gerçeklik karşımızda duran köpekler değil, "köpek olma"dır. Bizler bu ideaların kopyalarını görürüz.

Parçadan yola çıkarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Gerçek varlıklar duyularımızla algıladıklarımızdır.
- B) Var olan her şey bir ideanın yansımasıdır.
- C) Dış dünyadan yola çıkarak varlıkları bilebiliriz.
- D) Varlık madde cinsinden tanımlanmalıdır.
- E) Varlık, çeşitli türlere ayrılan varlıkların bütünüdür.

13. Erken çocukluk döneminde, çocuğun öğrenmesi, yetenek kazanması ve eğitilmesi gibi konular üzerine farklı görüşler öne sürülse de bunlardan biri öne çıkmış, Dünya eğitim sistemlerini etkilemiştir. Buna göre çocuk doğuştan bazı yetenekler veya bilgilere sahip değildir; tüm öğrenmeler sonradan gerçekleşir. Bu nedenle, öğretmenler doğru modeller olmalı, istedik davranışları kazandırmaya yarayacak yöntemler kullanarak eğitim vermelidir.

Sözü edilen model aşağıdakilerden hangisine dayanmaktadır?

- A) Descartes akılcılığı
- B) Locke empirizmi
- C) Kant kritisizmi
- D) Bergson sezgiciliği
- E) Rousseau'nun toplum görüşü

14. Şüpheden söz edildiğinde septikler ve Descartes'tan söz edilir. Descartes'ın şüpheyi kesin bilgiye ulaşmak için bir araç olarak kullandığı, bu yüzden onun şüphesinin "metodik şüphe" olarak tanımlandığı söylenir. Bu bakış açısı O'nu septiklerden ayırır.

Parçadaki sözleri söyleyen biri sözlerini aşağıdaki cümlelerden hangisiyle tamamlamalıdır?

- A) Çünkü septikler şüpheyi amaç olarak kullanmıştır.
- B) Septiklere göre kesin bilgi mümkündür.
- C) Descartes'ın yöntemi, septiklere ilham verir.
- D) Septikler için şüphe felsefi gerçeklere ilişkin olmalıdır.
- E) Bu nedenle septiklerin şüphe anlayışı yanlışlanmış olur.

15. Hobbes, varlığı maddeyle açıklayarak, cisimlerin maddenin şekil almış hali olduğunu söyler. O'na göre cisimsel olmayan hiçbir şeyin varlığı söz konusu değildir. Cisimler, eni, boyu ve derinliği olan, zorunlu yasalara uygun hareket eden yapılardır.

Aşağıdakilerden hangisi Hobbes'un varlık görüşü için söylenemez?

- A) Varlık duyusal yolla bilinebilir.
- B) Maddeyi ruha indirgemek mümkündür.
- C) Evrende değişim mekanik biçimde gerçekleşir.
- D) Zaman ve mekanda yer kaplamayan varlıklar var değildir.
- E) Cisim düşünceden bağımsız olarak vardır.

16. - 20. SORULARI DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİNİ YASAL OLARAK ALMAK ZORUNDA OLANLAR VE İMAM HATİP OKULLARI ÖĞRENCİLERİ MEZUNLARI CEVAPLAYACAKTIR.

16. • Çok eski insan topluluklarına ait kalıntılarda da tapınaklara rastlanmaktadır.
- Günümüzdeki toplulukların çoğu doğru veya yanlış olmasına bakılmaksızın bir inanca sahiptir.
- Olağanüstü durumlarda, doğal afetlerde ve hayati tehlike arz eden durumlarda insanlar çoğu zaman istemsiz veya istemli olarak yüce bir varlığı hatırlama ve ondan yardım dileme eğilimi göstermektedir.

Bu bilgiler aşağıdakilerden hangisine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Son dinin İslam olduğuna
- B) Dinlerin zamanla tahrif olduğuna.
- C) İnanma duygusunun insanın doğasında bulunduğuna
- D) İnsanın yalnızca zor zamanlarda Rabb'ini hatırladığına
- E) İbadet şekillerinin toplumdan topluca farklılık gösterdiğine

17. Bir keresinde Mekke'nin ileri gelenlerinden bir kadın hırsızlık yapmıştı. Cezasının affedilmesi için Peygamberimize aracı gönderdiler. Aracı durumu aktarınca Peygamberimiz üzüldü ve şöyle buyurdu: "Vallahi suçu işleyen kendi kızım Fatıma bile olsa ona da cezasını verirdim."

Bu örnekte Peygamberimiz hangi değerın önemine vurgu yapmıştır?

- A) Merhamet B) Adalet C) Dostluk
D) Samimiyet E) İffet

18. Kur'an'da kendisinden sıkça bahsedilen gençlerden biri de Hz. Musa'dır (a.s.). O, kardeşi Harun (a.s.) ile birlikte Firavun ve onun inkârcı ordusuna karşı hak dini tebliğ etmiştir. İnanan insanlar olarak sayıca çok az olmalarına karşın bildikleri doğru yoldan dönmemişlerdir. Tevhit mücadelesi uğrunda ölümü göze alarak yola çıkan Hz. Musa (a.s.) ve ona inananlar bu mücadelenin sonunda galip gelmişler, Firavun ve adamları ise cezalandırılarak helak olmuşlardır.

Bu metinde Hz. Musa'nın (a.s.) hangi yönüne vurgu yapılmıştır?

- A) Hoşgörölü olması B) Merhametli olması
C) Mucize göstermesi D) Kararlı ve cesur olması
E) Adaletle önem vermesi

19. İslam dininde;

- Faiz yasaklanmıştır.
- Helal yollardan ticaret yapmak meşru görülmüştür.
- Alışverişte hile, aldatma ve yalancılık haram kabul edilmiştir.

Verilen bilgiler hangi konu başlığı ile daha yakından ilgilidir?

- A) Din ve Çevre B) Din ve Estetik
C) Din ve Ekonomi D) Din ve Sosyal Adalet
E) Din ve Sosyal Değişim

20. Peygamberimizin vefatından sonra İslam dünyasında meydana gelen bazı siyasi olaylar, Müslümanların gruplaşmasına neden olmuştur. Bu siyasi kümelenmeleri meydana getiren topluluklar zamanla itikadi konularda kendilerine özgü dini yorumlar oluşturmuşlardır. Günümüzde mezhep olarak adlandırılan bu fikri oluşumlar, İslam'ın özüne ait konularda aynı görüşleri benimserken inanca zarar vermeyecek hususlarda birbirlerinden farklı görüşler ortaya koymuşlardır. Bu durum Müslümanlar için düşünsel bir dinamizm ve kültürel bir zenginlik kaynağı olmuştur.

Bu parçaya verilebilecek en uygun başlık aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Fıkhi ve itikadi Mezheplerin Farklılıkları
B) İslam Medeniyetinde Bilimin Gelişim Süreci
C) Siyasi Gelişmelerin İslam Düşüncesine Etkileri
D) İslam Dünyasında Ortaya Çıkan Toplumsal Sorunlar
E) Coğrafi Farklılıkların Mezheplerin Oluşumundaki Rolü

21. - 25. SORULARI DİN KÜLTÜRÜ VE AHLAK BİLGİSİ DERSİNİ YASAL OLARAK ALMAK ZORUNDA OLMAYAN VEYA FARKLI MÜFREDAT İLE ALANLAR CEVAPLAYACAKTIR.

21. Felsefi sorular, sorana da soru sorulana da yeni ufuklar açan, eleştirel gözle bakmayı sağlayan ve bir yanıt bulma amacı taşımayan sorulardır. Soru sormanın ve soruyu yanıtlamaya çalışmanın zorluğu, ön yargılardan sıyrılıp, doğru bildiklerine bile sorgulayarak bakma, "Ya öyle değilse?" deme cesareti göstermektir.

Aşağıdakilerden hangisi felsefi bir soru değildir?

- A) Yaşadığımız evrende amaçlılık var mıdır?
B) İdeal bir düzen mümkün müdür?
C) Varlığın gerisinde onu var eden bir ilk varlık var mıdır?
D) Özgür irademizle karar vermemiz olası mıdır?
E) Gök depremlerinin oluşma sebebi nedir?